

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

ครั้งที่ ๑๐

วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติ วะสีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. นายกล้านรงค์ จันทิก	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายประมุต สุตะบุตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นายสีมา สีมันน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	
๑๓. รองศาสตราจารย์เชษฐา โทณะวนิก	
๑๔. พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์	
๑๕. พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตร	
๑๖. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ	
๑๗. นายนิติไชย เกษมมงคล	
๑๘. ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต	
๑๙. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์	
๒๐. พลเอก ไปฏก บุนนาค	
๒๑. พลตำรวจเอก พิชรวัต วงษ์สุวรรณ	
๒๒. พลตำรวจเอก พิชิต ควรเดชะคุปต์	
๒๓. นายภาณุ อุทัยรัตน์	
๒๔. พลเอก วลีต โรจนภักดี	
๒๕. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	
๒๖. พลเอก สรรชัย อจลานนท์	

๒๗. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
๒๘. พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทรีย์วงศ์
๒๙. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์
๓๐. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ
๓๑. พลเอก อภิวัชร์ หมื่นสวัสดิ์

กรรมการวิสามัญผู้ลาการประชุม คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ โฆษกคณะกรรมการ
๒. นายปกรณ์ นิลประพันธ์
๓. นายภัทร คำพิทักษ์
๔. พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
๒. นายประสาธ พงษ์ศิวกัย
๓. นายมานะ นิมิตรมงคล
๔. นายวิเชียร ชูไธสง

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางชื่นสม นีวาทวงศ์	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
การบริหารราชการแผ่นดิน
๒. นายวิญญูพล ฉวีวรรณ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓. นางสาวสุจิตตา มโหธร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

๑. นายสุรพงษ์ อินทรถาวร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๒. นายภูเทพ ทวีโชติธนากุล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๓. นายนิติพันธุ์ ประจวบเหมาะ	ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ
๔. นายอภิชาติ ปุณณธัญพงศ์	พนักงานได้ส่วนชำนาญการพิเศษ
๕. นายชัยยุทธ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล	พนักงานได้ส่วนชำนาญการ
๖. นางสาวอพารินทร์ ลิ้มธเนศกุล	พนักงานได้ส่วนชำนาญการ
๗. นายไสว ไชยแสง	พนักงานได้ส่วนปฏิบัติการ
๘. นายชิต บุญเงิน	พนักงานได้ส่วนปฏิบัติการ

๙. นางสาวรุ่งรัตน์ ดำรงบุล
๑๐. นางสาวอลิสา รักบ้านเกิด

พนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
เจ้าหน้าที่ต่างประเทศปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันตำรวจเอก อมรฤทธิ คชกุล

๒. พันเอก อุเทน เอี่ยมสอาด

๓. พันตำรวจเอก สมควร พิงทรัพย์

๔. นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์

๕. นายวิฑูร สุรพัฒน์นันท์

๖. พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรคนันท์

๗. นายสมเจตน์ แก้วแสงใจ

๘. พันโทหญิง เรืองพรรษา ชื่นนิยมธรรม

๙. นางสาวปฐมพร มาลีถาวร
๑๐. นายคณิตร์ สุวิทวัส

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก สรรชัย อจลานนท์
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต
ผู้ช่วยดำเนินงาน
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก วลีต โรจนภักดี
ทีวีรัฐสภา
นิติกรชำนาญการ
สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุม คือ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๓

สำนักกรรมการ ๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๒๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการการวิสามัญมาครบองค์ประชุม พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

(๑) พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกุล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร
(๒) พันเอก อุเทน เอี่ยมสอาด	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก สรรชัย อจลานนท์
(๓) พันตำรวจเอก สมควร พิงทรัพย์	ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
(๔) นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์	ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานนท์
(๕) นายวิฑูร สุวัฒนนานนท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
(๖) พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรคนันท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
(๗) นายสมเจตน์ แก้วแสงใจ	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต

- (๘) พันโทหญิง เรืองพรธชา ชื่นนิยมธรรม ผู้ช่วยดำเนินงาน
สภาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก วลิต โรจนภักดี
- (๙) นางสาวปฐมพร มาลีถาวร ที่วีรรัฐสภา
- (๑๐) นายคณฉัตร สุวิทวัส นิติกรชำนาญการ
สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ที่ประชุมอนุญาต

๑.๒ ขอเสนอความเห็นในร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

พันโท แพทย์หญิงกมลพรรณ ชีวพันธ์ศรี และคณะ ได้มีหนังสือกราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอความเห็นในประกอบพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ทั้งนี้ พันโท แพทย์หญิงกมลพรรณ ชีวพันธ์ศรี และคณะ ได้เคยเสนอประเด็นดังกล่าวต่อที่ประชุมแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารในแฟ้มหลังวาระที่ ๑

ที่ประชุมรับทราบ

๑.๓ แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามคุณสมบัติ ที่มีการกำหนดในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามคุณสมบัติที่มีการกำหนดในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย (พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง กรรมการวิสามัญ เป็นผู้เสนอ) โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สำนักกำกับและตรวจสอบ) ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามคุณสมบัติที่มีการกำหนดในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายตามมติคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารในแฟ้มหลังวาระที่ ๑

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

๒.๑ รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๘ วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๘ วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

๒.๒ ร่างบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติมอบหมายกรรมาธิการวิสามัญนำร่างบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ กลับไปพิจารณา กรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้แจ้งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ทั้งนี้ ในการประชุมครั้งต่อไปจะมีมติรับรองบันทึกการประชุม เพื่อดำเนินการเผยแพร่ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (บททวนมาตรการการพิจารณา เริ่มมาตรา ๔ บทนิยามศัพท์ “ทุจริตต่อหน้าที่”)

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้ทบทวนพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (เริ่มมาตรา ๔ บทนิยามศัพท์ “ทุจริตต่อหน้าที่”) โดยกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอผลการหารือร่วมกันระหว่างกรรมาธิการวิสามัญในฐานะคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาปรากฏผลเป็นดังนี้

มาตรา ๔

รอกการพิจารณา

“ทุจริตต่อหน้าที่”

มีการแก้ไข

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ผลการหารือร่วมกัน

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๓๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ใต้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) ใต้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพเกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช้เป็นการผิดร้ายแรงหรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับหรือกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยธุรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนหรือใต้สวนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ได้

เหตุผลประกอบการพิจารณา

แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๔ ได้มีการกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามเนื้อหายังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ดังนั้น จึงได้เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ “ทุจริตต่อหน้าที่” โดยมีวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือ

กฎหมายอื่น ซึ่งเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเด็นอภิปราย

ประเด็นเจตนารมณ์ในการเพิ่ม “การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม”

การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมนั้นมีลักษณะการกระทำความผิดอย่างไร และมีความเกี่ยวข้องกับจริยธรรมหรือไม่ ทั้งนี้ กรณีที่ความยุติธรรมมีความเกี่ยวข้องกับจริยธรรม ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ “ทุจริตต่อหน้าที่” โดยกำหนดเรื่องจริยธรรมไว้ให้ชัดเจนด้วย เนื่องจากจริยธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญและสอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

ลักษณะการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมจะกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาอย่างชัดเจน ทั้งนี้ กรณีแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ “ทุจริตต่อหน้าที่” โดยให้กำหนดเรื่องจริยธรรมด้วยนั้น เนื่องจากการไต่สวนและมีความเห็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงนั้นเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๔ ได้มีการกำหนดเรื่องจริยธรรมไว้อย่างชัดเจนแล้ว

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ตามผลการหารือร่วมกัน เป็นดังนี้

““ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น”

“ร่ำรวยผิดปกติ”

รอกการพิจารณา

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

ข้อสังเกตท้ายรายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินกรณีร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๑๐ (๑) และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีการบัญญัติถ้อยคำไว้แตกต่างจากมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งตามมาตรา ๓๓ นั้นรวมถึงการยื่นคำร้องกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” นั้นนอกเหนือจากที่นิยามไว้ตามที่ใช้อยู่ในกฎหมายเดิมแล้วให้แปลความรวมถึงการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าการดำเนินคดีร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๑๐ (๑) หมายความว่ารวมถึงการยื่นคำร้องกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ จึงควรกำหนดบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่า การดำเนินคดีร่ำรวยผิดปกติ นั้น หมายความว่ารวมถึง การยื่นคำร้องกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

ประเด็นอภิปราย

(๑) ประเด็นที่มาของการร่ำรวยผิดปกติ

ตามบทนิยามศัพท์ “ร่ำรวยผิดปกติ” จะเห็นได้ว่าการพิจารณากรณีร่ำรวยผิดปกติ นั้นจะมุ่งเฉพาะกรณีที่เกิดจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เท่านั้น ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมหรือชัดเจนเท่าที่ควร ดังนั้น ในการกำหนดบทนิยามศัพท์ “ร่ำรวยผิดปกติ” ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า “เป็นการร่ำรวยผิดปกติเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือทุจริตต่อบ้านเมือง” ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับผลกระทบในการชี้มูลความผิด เนื่องจากการใช้ดุลพินิจในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นำมาซึ่งการยืดหยุ่นและการลงโทษ

(๒) ประเด็นการกลั่นแกล้งผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เนื่องจากการร่ำรวยผิดปกติ นั้นมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น อาจทำให้ผู้ที่ไม่ประสงค์ดีดำเนินการกลั่นแกล้งผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

(๓) ประเด็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และร่ำรวยผิดปกติ

การร่ำรวยผิดปกติ แบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ กรณีที่ร่ำรวยผิดปกติที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทุจริตต่อหน้าที่ และกรณีที่การร่ำรวยผิดปกติจากการทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งกรณีที่ร่ำรวยผิดปกติ คือ กรณีที่มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงผิดปกติ ซึ่งหากไม่สามารถชี้แจงหรือแสดงหลักฐานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เชื่อได้ว่าการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือมีหนี้สินลดลงผิดปกติ นั้นมิได้เกิดจากการทุจริตต่อหน้าที่ การดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวจะดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยที่ยังไม่มีการดำเนินการกับ

ผู้ถูกกล่าวหา แต่หากการร่ำรวยผิดปกตินั้นเกิดจากการทุจริตต่อหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการกับผู้ถูกกล่าวหาตามกระบวนการที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ “ร่ำรวยผิดปกติ” โดยกำหนดให้ชัดเจนว่า “เป็นการร่ำรวยผิดปกติเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือทุจริตต่อบ้านเมือง” นั้น จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับผลกระทบ เพราะคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการกับผู้ถูกกล่าวหาได้ หากทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือหนี้สินลดลงผิดปกติและไม่สามารถชี้แจงหรือแสดงหลักฐานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เชื่อได้ว่ามิได้เกิดจากการทุจริตต่อหน้าที่ ดังนั้น การกำหนดบทนิยามศัพท์ “ทุจริตต่อหน้าที่” และ “ร่ำรวยผิดปกติ” ควรแยกออกจากกัน

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประเด็นการตรวจสอบกรณีร่ำรวยผิดปกติ

การตรวจสอบกรณีร่ำรวยผิดปกตินั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้มุ่งชี้เฉพาะกรณีที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่แต่เพียงอย่างเดียว แต่ให้ความสำคัญกับลักษณะที่เข้าข่ายร่ำรวยผิดปกติ โดยดูจากบัญชีทรัพย์สินหรือหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งในกรณีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเปรียบเทียบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ณ วันเข้ารับตำแหน่ง และวันพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการเปรียบเทียบแล้ว เห็นว่ามีลักษณะเข้าข่ายร่ำรวยผิดปกติ จะแจ้งไปยังผู้นั้นเพื่อชี้แจงที่มาของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือที่มาของการที่หนี้สินลดลงปกติ อย่างไรก็ตามหากผู้นั้นไม่สามารถชี้แจงที่มาหรือแสดงหลักฐานได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการยึดทรัพย์สินเหล่านั้นและดำเนินการตามกระบวนการต่อไป

อนึ่ง หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ “ร่ำรวยผิดปกติ” โดยระบุว่า การร่ำรวยผิดปกติเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือทุจริตต่อบ้านเมืองนั้น ภาระการพิสูจน์จะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่หากกำหนดบทนิยามศัพท์ไว้ตามร่างเดิมจะเป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้ถูกกล่าวหา

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาโดยยังไม่มีข้อเสนอผลการหารือ

มาตรา ๕

รื้อการพิจารณา

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่

ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้ เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐาน ทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการไว้ให้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จเมื่อใด คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจที่จะขยายหรือย่นระยะเวลานั้นได้ตามสมควร

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๓๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการ กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร อิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติการณ์ตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้คณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้สวนข้อเท็จจริง และหากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติกรรมหรือกระทำความผิดตามที่ได้สวน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้เสนอ เรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่การพิจารณา พิพากษาของศาลฎีกาโดยอนุโลม

(๒) กรณีอื่นนอกจาก (๑) ให้ส่งสำนวนการได้สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการ ฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำเนินการอื่นตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การได้สวนข้อเท็จจริงและมีมติตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เมื่อศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับ รับฟ้องให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติกรรม หรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่ วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง มีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ท้องถิ่นตลอดไปและไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูก กล่าวหา มีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติหรือทุจริตต่อหน้าที่ ให้ริบทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำ ความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

การพิจารณาของศาลฎีกาและศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ให้นำสำนวนการได้สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นหลักในการพิจารณา และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจได้สวนข้อเท็จจริงและ พยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือ ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔๗ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่จำเป็นต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวน และมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการ

ในการกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความรวดเร็ว ความยากง่ายของการไต่สวน และอายุความของการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยจะระบุดระยะเวลาของการไต่สวนข้อกล่าวหาแต่ละประเภทที่แตกต่างกันก็ได้

ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสองปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่ต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของต่างประเทศดำเนินการไต่สวนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลาออกเท่าที่จำเป็นก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ภายใต้กำหนดอายุความและระยะเวลาตามมาตรา ๕๕ (๑) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวน และมีความเห็น หรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ประเด็นอภิปราย

ความคิดเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประเด็นการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการเพิ่มเติม

การเพิ่มความเป็นวรรคสามตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอนั้น เป็นการเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวคือ ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรมีการขยายหรือย่นระยะเวลาการดำเนินการก็ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขยายหรือย่นระยะเวลาการดำเนินการได้ตามสมควร แต่อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ ได้กำหนดว่า “การไต่สวนข้อเท็จจริง และมีมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. มาตรา ๔๓ ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ การขยายเวลา การดำเนินการ และการดำเนินงานเมื่ออายุความสิ้นสุดลงไว้แล้ว

อนึ่ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เห็นว่า หากมีการกำหนดกรอบระยะเวลา การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อเป็นหลักการเบื้องต้นไว้ในมาตรา ๕ ซึ่งเป็นบททั่วไปนั้น อาจทำให้ การกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ กล่าวคือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถขยายหรือย่นระยะเวลาได้

ดังนั้น หากมีความจำเป็นต้องมีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการเพิ่มเติม ควรกำหนดไว้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาไว้ก่อน โดยรอการพิจารณา ความสอดคล้องของมาตรา ๖๙ ต่อไป อย่างไรก็ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอให้บัญญัติไว้ เป็นหลักการว่า ให้สามารถขยายหรือลดระยะเวลาการดำเนินการได้นั้น ที่ประชุมเห็นว่า ควรบัญญัติ ไว้ในแต่ละมาตราโดยพิจารณาบริบทของแต่ละเรื่องจะเหมาะสมกว่า

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๘

ตามที่ได้มีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๘ ดังนี้ “มาตรา ๘ ให้ประธาน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” นั้น ได้มีการหารือกับผู้แทน คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้ว โดยเห็นว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมไว้ในมาตรา ๑๓๙

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ ทั้งนี้ ตามข้อเสนอผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๑๐

รอกการพิจารณา

มาตรา ๑๐ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๙ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่วันอังคารที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามคุณสมบัติที่มีการกำหนดในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย (พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง กรรมการการวิสามัญ เป็นผู้เสนอ) โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สำนักกำกับและตรวจสอบ) ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามคุณสมบัติที่มีการกำหนดในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายตามมติคณะกรรมการการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๑๖ นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยองค์กรอิสระแต่ละองค์กรแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไปดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๒) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐๑ (๑) (๓) (๔) และ (๕)
- (๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒

มาตรา ๒๐๑ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่ถึงหกสิบแปดปีในวันที่ได้รับการคัดเลือกหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา

- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๐๒ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๗) หรือ (๑๘)
- (๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา
- (๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา
- (๖) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๗) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๘) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด
- (๙) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ
- (๑๐) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๓ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวาระสาม หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้คะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

ภายในสามวันนับแต่วันปิดรับสมัครให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ประกาศดังกล่าวให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและประวัติการทำงานตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนดด้วย

ประเด็นอภิปราย

ข้อสังเกตของกรรมาธิการวิสามัญ (พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง)

เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยมีการตรวจสอบบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำความผิดทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติ ซึ่งการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวนั้นผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ควรเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ดีเพื่อเป็นตัวอย่างของสังคม เนื่องจากจริยธรรมเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมหรือชื่อเสียงสุจริต และเมื่อกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ และสามารถดำเนินการกับกรรมการ ป.ป.ช. ได้กรณีที่กระทำความผิดทางจริยธรรมได้ เพราะ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งนาน คือ ๗ ปี ทั้งนี้การกำหนดเรื่องมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมยังสอดคล้องกับมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงาน ป.ป.ช. และได้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระไว้ เนื่องจากการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญฯ เป็นการกำหนดกรอบไว้เท่านั้น

อนึ่ง ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) ดังนี้ “มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม”

ความคิดเห็นของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

(๑) ประเด็นการตีความคำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” และ “จริยธรรม”

ความในมาตรา ๑๐ เป็นการกำหนดคุณสมบัติทั่วไปของกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งการกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมนั้น อาจเป็นการพิจารณาในเรื่องของนามธรรม เนื่องจากจริยธรรมเป็นเรื่องที่อยู่ภายในตัวบุคคลไม่สามารถพิจารณาได้อย่างชัดเจนซึ่งการแสดงออกในเรื่องจริยธรรมนั้นจะสื่อออกมาให้เห็นในลักษณะของความซื่อสัตย์สุจริต ดังนั้น คำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” จึงมีความหมายครอบคลุมถึงจริยธรรมแล้ว ดังนั้น การกำหนดเรื่องมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมให้เป็นคุณสมบัติของกรรมการ ป.ป.ช. นั้นอาจไม่จำเป็น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระไว้อย่างชัดเจนไว้

(๒) ประเด็นการเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการ ป.ป.ช.

เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “จริยธรรม” และ “ซื่อสัตย์สุจริต” แล้ว อาจทำให้เห็นว่า พฤติกรรมทั้งสองลักษณะนั้นมีความแตกต่างกันและไม่สอดคล้องหรือครอบคลุมกัน เนื่องจากบุคคลที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตอาจมิได้เป็นบุคคลที่มีจริยธรรม เช่น บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อบุคคลที่มีผลประโยชน์แต่มิได้ซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือแผ่นดิน เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรา ๑๓ ได้กำหนดกรอบในการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ไว้ โดยได้กำหนดเกี่ยวกับ “มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม” ดังนั้น อาจเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการ ป.ป.ช. ให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๓ ก็ได้

คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการ ป.ป.ช. นั้นเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๖ ประกอบกับมาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๐๒ ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเพิ่มเติมขึ้น หากรัฐธรรมนูญฯ ได้บัญญัติให้อำนาจไว้ก็สามารถกำหนดเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๖ ได้กำหนดคุณสมบัติเป็นการเฉพาะแล้ว และได้บัญญัติอำนาจในการกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมไว้

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับจริยธรรมนั้นได้มีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐๓ วรรคหก ดังนี้

“ในการสรรหาให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูงมีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วยแต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น”

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณา เนื่องจากพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เสนอความเห็นแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) เป็นดังนี้

“(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม”

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงหรือเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
- (๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจก่อนเข้ารับการสรรหา
- (๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๒) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๓) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ผลการหารือร่วมกัน

เสนอแก้ไขเพิ่มเติม (๑) เป็นดังนี้

“(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน”

เหตุผลประกอบการพิจารณา

เนื่องจากความใน (๑) เป็นการกำหนดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐๒ (๑) ทั้งนี้ การเพิ่มคำว่า “กรรมการ” เพื่อให้มีความครอบคลุม และการเพิ่มความว่า “แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน” เพื่อเป็นการยกเว้นไว้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๐๒ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๒) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓)

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๖) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๗) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๘) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๙) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๑๐) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรค (๑) ตามข้อเสนอผลการหารือ เป็นดังนี้

“(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน”

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม

การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

ผลการหารือร่วมกัน

เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง ดังนี้

การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

พ.ศ.

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ตุลาการพ้นจากตำแหน่ง และยังไม่มีการแต่งตั้งตุลาการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ตุลาการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีตุลาการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน จะนั่งพิจารณาหรือทำคำวินิจฉัยมิได้ ในกรณีเช่นนั้นหากมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของประเทศ ศาลจะร้องขอต่อประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดให้ดำเนินการตาม มาตรา ๒๑ เพื่อให้มีตุลาการครบเจ็ดคนก็ได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ตุลาการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกา หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีตุลาการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับตุลาการทำหน้าที่เป็นตุลาการเป็นการชั่วคราว ให้ครบตามจำนวนที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่เกินเก้าคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะตุลาการได้จนกว่าตุลาการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน ในการแต่งตั้งดังกล่าวให้คำนึงถึงองค์ประกอบตามมาตรา ๘ ด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๐๙ ในระหว่างที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังไม่มีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกรณีมีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน

มาตรา ๒๓๓ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในระหว่างที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

มาตรา ๒๓๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติการณ์ตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวน ข้อเท็จจริง และหากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาโดยอนุโลม

(๒) กรณีอื่นนอกจาก (๑) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เมื่อศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ผิดหรือกระทำความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไปและไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติหรือทุจริตต่อหน้าที่ ให้บริบททรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

การพิจารณาของศาลฎีกาและศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นำสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหลักในการพิจารณา และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๓ การลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีการดำเนินการอย่างใดในหน่วยงานของรัฐอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่ากรณีมีเหตุอันควรระมัดระวัง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว และถ้าไม่เกี่ยวกับความลับของทางราชการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ประเด็นอภิปราย

ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิสามัญ

(๑) ประเด็นการตีความคำว่า “จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองนั้น คำว่า “จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่” หมายถึง จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น หรือ จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในที่ประชุม ทั้งนี้ หากจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ หมายถึง จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น อาจทำให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ล้าช้า ดังนั้น ควรมีการกำหนดมาตรการรองรับกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงด้วยดังเช่น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑

(๒) ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่อง “จริยธรรม”

ด้วยความในมาตรา ๒๒ วรรคสาม ได้มีการกำหนดเรื่องการดำเนินการต่อกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่ไม่เข้าร่วมประชุม ไม่อยู่ในที่ประชุม และไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวถือเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ดังนั้น ตามข้อสังเกตของกรรมาธิการวิสามัญ (พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง) เสนอความเห็นแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๐ (๔) เป็นดังนี้ “(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม” อาจสามารถปรับเนื้อหาและนำมากำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ ซึ่งการจงใจหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมจะมีผลทำให้พ้นจากการดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช.

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่นั้น เพื่อให้เป็นมาตรฐานระดับสูงในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบกับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในปัจจุบันได้ดำเนินการตามที่เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมแล้วด้วย ทั้งนี้ กรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. มาประชุมไม่ครบจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จะเลื่อนการประชุมในครั้งนั้นหรือเลื่อนการลงมติในครั้งนั้นออกไปก่อน เพื่อให้การไต่สวนและการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการอย่างสิ้นข้อสงสัย

อนึ่ง ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๓ นั้น คือ กรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้น มีจำนวน ๘ คน และการลงมติเพื่อชี้มูลความผิดจะต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการเท่าที่มีอยู่ ซึ่งแสดงว่าจำนวน ๔ คน ดังนั้น เมื่อลงมติแล้วคะแนนเสียงเท่ากัน จะมีผลทำให้ผู้ถูกกล่าวหาถูกชี้มูลฐานว่าเป็นบุคคลมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวอาจไม่ถูกต้องเท่าที่ควร เนื่องจากไม่สอดคล้องกับหลักการไต่สวนซึ่งต้องดำเนินการอย่างสิ้นข้อสงสัย

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑) ประเด็นการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๑.๑) การลงมติในเรื่องทั่วไป ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ โดยการลงมติให้ใช้เสียงข้างมาก ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเป็น ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๑.๒) การลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ โดยการลงมติต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ การกำหนดการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ กล่าวคือ กรณีที่ปัจจุบันมีกรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งอยู่ทั้งหมด ๘ คน การลงมติตามมาตรา ๒๓ คือ ๕ คน (ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่) หากกรณีที่มิมีกรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งอยู่ ๘ คน ในการลงมติดังกล่าว คือ ๔ คน กล่าวคือ เมื่อกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน ๔ คน จาก ๘ คน เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดฐานทุจริต

ต่อหน้าที่หรือมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติให้ถือว่าเป็นมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีได้คำนึงถึงมูลฟ้องว่าจะให้พิจารณาว่าเป็นผู้ที่กระทำผิดหรือมิได้กระทำผิด

(๒) ประเด็นที่มาของการกำหนดการลงมติของกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๓ ที่มีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้เสียง ๒ ใน ๓ ต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ โดยเพิ่มเติมมาตรฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้สูงขึ้นกว่าที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนด คือ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ไม่ว่าเป็นการลงมติในการวินิจฉัย หรือให้ความเห็นชอบ รวมทั้งกำหนดกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

อนึ่ง ความในมาตรา ๒๓ ได้กำหนดการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยคะแนนเสียงต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ หากกรณีที่มีกรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งอยู่ ๘ คน ในการลงมติดังกล่าว คือ ๔ คน

(๓) ประเด็นการกำหนดมาตรการรองรับกรณีตำแหน่งกรรมการว่างลง

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. นั้นมีบริบทที่แตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และมีการกำหนดองค์ประกอบของที่แตกต่างกัน ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐๙ ได้กำหนดเกี่ยวกับกรณีตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญว่างลง และมาตรา ๒๓๓ ได้กำหนดเกี่ยวกับกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ว่างลง

(๔) ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๒

การกำหนดความในมาตรา ๒๒ จำเป็นต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติด้วย ทั้งนี้ หากการกำหนดความในมาตรา ๒๒ ก่อให้เกิดผลเสียหายดังกล่าวควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๒ ให้ชัดเจน

คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ประเด็นที่มาในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒

มาตรา ๒๒ เป็นการกำหนดวิธีการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยกำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คือ ไม่น้อยกว่า ๕ คน และการลงมติโดยคะแนนเสียงข้างมาก ทั้งนี้ เพื่อให้ดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความคล่องตัว แต่อย่างไรก็ตามผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมเป็นคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมาตรฐานที่สูงขึ้น ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ขัดข้องในการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

(๒) ประเด็นการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น แบ่งออกเป็น ๓ แบบ ดังนี้

(๒.๑) การลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ได้แก่ มาตรา ๓๔ ซึ่งเป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมาตรา ๓๔ เป็นการกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่อาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๒.๒) การลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ได้แก่ มาตรา ๒๓ ซึ่งเป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ (ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่) ทั้งนี้ เมื่อศึกษาแนวทางในการกำหนดเรื่องการลงมติดังกล่าวแล้วทำให้ทราบว่า การกำหนดเรื่องการลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งนั้นนำมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กรณีการถอดถอนออกจากตำแหน่ง และเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงนำหลักการในการลงมติดังกล่าวมา กำหนดและเพิ่มเติมให้มาตรฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่ในระดับสูง

(๒.๓) การลงมติด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ได้แก่ มาตรา ๒๒ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มิได้กำหนดไว้ เนื่องจากเป็นการลงมติในเรื่องทั่วไป

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองตามข้อเสนอผลการหารือ เป็นดังนี้

“การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

มาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓ การลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๒๓ การลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐาน ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรมด้วยโดยอนุโลม

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๓๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติการณ์ตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้สวน ข้อเท็จจริง และหากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ได้สวนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาโดยอนุโลม

(๒) กรณีอื่นนอกจาก (๑) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เมื่อศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้องให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ผิดหรือกระทำความผิดตามที่ผู้ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไปและไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติหรือทุจริตต่อหน้าที่ ให้ริบทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

การพิจารณาของศาลฎีกาและศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นำสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหลักในการพิจารณา และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของผู้แทนคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๓ กำหนดให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ ซึ่งกำหนดเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเท่านั้น ซึ่งผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอให้มีการเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองตามข้อเสนอผลการหารือ เป็นดังนี้

“ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วรัวผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔ ในการลงมติของกรรมการตามมาตรา ๒๓ หรือในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้กรรมการลงมติเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของกรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน

มติที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และในกรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยนั้นและประธานกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการได้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ทั้งคณะก่อนลงนามในคำวินิจฉัย ให้เลขาธิการบันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยและให้เลขาธิการเป็นผู้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแทน เมื่อเลขาธิการลงนามในคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันใช้บังคับได้

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง จะดำเนินการเฉพาะกรณีที่สำคัญเท่านั้น เนื่องจากกระทำในทุกกรณีจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ความคิดเห็นของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เนื่องจากการลงมติตามมาตรา ๒๓ เป็นการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์รั่วรัวผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การลงมติ

ด้วยคะแนนเสียงดังกล่าวเพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานในระดับสูงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น การดำเนินการมาตรา ๒๔ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับมาตรา ๒๓ หากมิได้ทำให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีภาระงานเพิ่มมากนัก ควรดำเนินการในทุกกรณี หรืออาจมีการกำหนด แบบหรือกรณีที่จะดำเนินการให้ชัดเจน

ข้อสังเกตของกรรมาธิการวิสามัญ

พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เสนอความเห็นแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๔ ในการลงมติของกรรมการตามมาตรา ๒๓ หรือในเรื่องอื่นใดที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้กรรมการลงมติเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง พร้อมเหตุผล และลายมือชื่อของ กรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน”

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เสนอ

มาตรา ๒๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่ บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

(๔) ไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และ อำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

(๔) ไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ ทั้งนี้ การมอบหมายดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายเป็นการเฉพาะเรื่องหรือมอบหมายเป็นการทั่วไปก็ได้

ข้อสังเกตของกรรมาธิการวิสามัญ

(๑) พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เสนอความเห็นแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๒) เป็นดังนี้

“(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมและจริยธรรม”

(๒) พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ กรรมาธิการวิสามัญ เสนอความเห็นเพิ่มเติมความเป็น (๔/๑) เป็นดังนี้

(๔/๑) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการ หรือกรรมการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมาแถลงรายงานดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภา และให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะ

คำแปรญัตติ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ นายธานี อ่อนละเอียต นายวรพล โสคติยานุรักษ์ เสนอ
คำแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒๘/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘/๑ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้
มีการไต่สวนสาธารณะในคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งในการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใด
โดยพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) ความร้ายแรงของลักษณะความผิดและผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) ประโยชน์ของการเปิดเผยสู่สาธารณะ

(๓) การคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดี

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนสาธารณะและวิธีพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

นายมนุญ วัฒนโกเมร เสนอคำแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒๘/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘/๑ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้
มีการไต่สวนสาธารณะในคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของกรณีการไต่สวนข้อเท็จจริงนั้น
โดยพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) ความร้ายแรงของลักษณะความผิดและผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) ประโยชน์ของการเปิดเผยสู่สาธารณะ

(๓) การคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดี

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๓๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และ
อำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์
ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
หรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อ
หน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่ง

ในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน

คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพเกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรงหรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับหรือกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยธุรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนหรือไต่สวนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๙ (๑๐) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ “(๑๐) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย”

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.

มาตรา ๙๓ ให้สำนักงานทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

รายงานผลการปฏิบัติงานจะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญในทุกด้าน เว้นแต่ในเรื่องหรือข้อที่ตรวจพบนั้น ผู้ว่าการโดยการปรึกษากับคณะกรรมการเห็นว่าควรแก่การรักษาไว้เป็นความลับหรือมีกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผย

รายงานดังกล่าวอาจเปิดเผยให้ประชาชนทราบภายในสามสิบวันนับจากเสนอให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีทราบก็ได้

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑) ประเด็นการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘

เนื่องจากความในวรรคสองได้กำหนดเรื่องการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือการมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเรื่องไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งการกำหนดความดังกล่าวยังไม่มี ความชัดเจนเกี่ยวกับการมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการไต่สวนได้ว่า

เป็นการมอบหมายเฉพาะเรื่องหรือมอบหมายเป็นการทั่วไป ดังนั้น จึงเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ชัดเจน

(๒) ประเด็นการรายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่

ตามที่พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ กรรมการวิสามัญ เสนอให้ความเป็น “(๔/๑) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการ หรือกรรมการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมาแถลงรายงานดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภา และให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะ” นั้น ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ (๑๐) ได้มีการกำหนดความในลักษณะดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการกำหนดให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๔ ทั้งนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมอาจนำไปไว้ในหมวด ๙ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ความคิดเห็นของกรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประเด็นการรายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่

กรณีที่มีการกำหนดให้มีการรายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภา นั้น ควรดำเนินการรายงานต่อ สมาชิกแทนราษฎรหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากสมาชิกแทนราษฎรมีได้มีหน้าที่ตรวจสอบดังเช่นวุฒิสภา

ความคิดเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการรายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่นั้น ขอรับไปหารือกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก่อน ทั้งนี้ เบื้องต้นอาจมิได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ หรือหมวด ๙ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำหรับการยื่นต่อ คณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภานั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. มาตรา ๙๓ ก็ได้กำหนดในลักษณะดังกล่าวเช่นกัน

ความคิดเห็นของกรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เห็นว่า การรายงานผลการได้สวนสาธารณะอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา เนื่องจากสังคมจะให้ความสนใจและมีการนำเสนอข่าวผ่านสื่อต่าง ๆ

ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิสามัญ

เนื่องจากความในมาตรา ๒๘ มิได้มีการกำหนดถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนไว้ แต่เป็นการดำเนินการเฉพาะผู้ถูกกล่าวหาตามที่กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งการกำหนดความดังกล่าว มีความครอบคลุมถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือไม่ ทั้งนี้ ขอให้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำประเด็นไปพิจารณาด้วย

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองตามข้อเสนอผลการหารือ เป็นดังนี้

“ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ ทั้งนี้ การมอบหมายดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายเป็นการเฉพาะเรื่องหรือมอบหมายเป็นการทั่วไปก็ได้”

ทั้งนี้ ที่ประชุมมอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณานำประเด็นของพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ กรรมการธิการวิสามัญ ไปบัญญัติไว้ในมาตราที่เหมาะสมต่อไป

มาตรา ๒๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) ให้รวมถึงการดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) และคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันด้วย

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) **และ** (๒) **และ** (๔) ให้รวมถึงการดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ หรือนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๒๘ (๑) **และ** (๒) **และ** (๔) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

ความในวรรคหนึ่งในการดำเนินคดีตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๔) ให้ใช้บังคับกับการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) **และ** (๒) **และ** (๔) และคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันด้วย

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๖๘ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายใน

ที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรา ๑๖๘ และต้อง
ระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้ความความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและ
นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้ความความถึงผู้แทนของ
นิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติ
บุคคลนั้น ไม่ว่าจะทำหน้าที่และอำนาจในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

เนื่องจากการดำเนินการบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ แล้ว แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการกับบุคคลดังกล่าวจะต้อง
ครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ด้วย
ดังนั้น การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๘ เพื่อให้เนื้อหาครอบคลุมและชัดเจน
มากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดถ้อยคำอาจยังคงซ้ำซ้อนกับความในมาตรา ๒๘

ความคิดเห็นของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

เนื่องจากการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๘ อาจเป็นการกำหนดถ้อยคำ
ที่ซ้ำซ้อนกับความในมาตรา ๒๘ ดังนั้น ขอเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็น ๒ แนวทาง
ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง คือ การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ โดยตัดคำว่า “บุคคลอื่นซึ่งเป็น
ตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้” ออก และให้ไปกำหนด
ไว้ให้ชัดเจนในมาตรา ๒๘ (๔)

แนวทางที่สอง คือ การคงไว้ตามร่างเดิมที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ
แต่อย่างไรหากคงไว้ตามร่างเดิมอาจต้องมีการกำหนดเรื่องการทำผิดของนิติบุคคลตามมาตรา
๑๖๘ ให้ชัดเจน เพื่อให้ครอบคลุมถึงบุคคลที่กระทำความผิดตามที่มาตรา ๑๖๘ กำหนด

ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่มาตรา ๒๘ กำหนดให้มีการดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้
หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้นั้น บุคคลดังกล่าวหมายความว่าความรวมถึงนิติบุคคล
ตามมาตรา ๑๖๘ วรรคสอง หรือไม่ อย่างไร

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองตามข้อเสนอ
ผลการหารือ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) **และ** (๒) **และ** (๔) ให้รวมถึง
การดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้
หรือนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๒๘ (๑)

๕๕ (๒) และ (๔) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

ความในวรรคหนึ่งในการดำเนินคดีตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๔) ให้ใช้บังคับกับการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) ๕๕ (๒) และ (๔) และคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันด้วย”

มาตรา ๓๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๓) ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) ๕๕ (๓) และ (๔) ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองตามข้อเสนอผลการหารือ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) ๕๕ (๓) และ (๔) ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม”

มาตรา ๓๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินสามเดือนนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

ในการจัดทำมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณาให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในเรื่องที่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินสามเดือนนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

คำแปรญัตติ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ นายธานี อ่อนละเอียต และนายวรพล โสคติยานุรักษ์ เสนอคำแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้

“ในการจัดทำมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะตามวรรคแรก คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร เสนอคำแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้

“ในการจัดทำมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะตามวรรคแรก คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะก็ได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑๑) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

ประเด็นอภิปราย

ความคิดเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตามผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. และผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองนั้น เป็นการลดรูปของการไต่สวนสาธารณะหรือไม่ ทั้งนี้ ความใน มาตรา ๓๑ เป็นการกำหนดเกี่ยวกับการเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ ซึ่งเป็นลักษณะของการรับฟังความคิดเห็น มิใช่กำหนด เกี่ยวกับการไต่สวนสาธารณะ

ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิสามัญ

ความในมาตรา ๓๑ มีการกำหนดเรื่องการดำเนินการสำหรับโครงการที่มีผลกระทบ ต่อสังคมหรือไม่ อย่างไร

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

การดำเนินการโครงการที่มีผลกระทบต่อสังคมนั้นจะมีการดำเนินการศึกษาวิจัยและ เสนอความเห็นไปยังคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเดิมกำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๙

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติเพิ่มเติมความเป็นวรรคสองตามข้อเสนอผลการหารือ เป็นดังนี้

“ในการจัดทำมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณาให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในเรื่องที่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๓๒

รอกการพิจารณา

มาตรา ๓๒ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการและกลไก ที่จำเป็นต่อการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านหรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครอง รวมทั้งจัดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยช่องทางดังกล่าวต้องมีวิธีการที่ง่าย สะดวก ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก และไม่ก่อผลร้ายกับผู้แจ้งดังกล่าว

(๒) ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไกการแจ้งเตือนกรณีพบว่ามีพฤติการณ์ที่สื่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงานของตน

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริต เพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤตินับอย่างกว้างขวาง

(๔) รับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำแปรญัตติ

นายมนเทียร บุญตัน เสนอคำแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๓) เป็นดังนี้

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริต รวมถึงค่านิยมที่เน้นการพึ่งพา**ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย** เพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤตินับอย่างกว้างขวาง

พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เสนอความเห็นแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๓) เป็นดังนี้

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริตที่เกิดจาก**ปัญหาที่ไม่ดีของระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย** เพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤตินับอย่างกว้างขวาง

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓

มาตรา ๓๓

รื้อการพิจารณา

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๒) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนชี้แจงข้อเท็จจริง อำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติตามทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๒) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนชี้แจงข้อเท็จจริง อำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) จ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือหนี้สิน และการดำเนินคดีในการติดตามทรัพย์สินในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมา ให้ถ้อยคำหรือให้ให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการหรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๓) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓/๑) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยทำข้อตกลงกับหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางและค่าตอบแทนของพยานบุคคล และเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเรื่องอื่นใด เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนตามมาตรา ๓๐

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๑๔ ในการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตรวจสอบที่มาของทรัพย์สินและหนี้สิน การเคลื่อนไหวทางการเงิน หรือการทำธุรกรรมของบุคคลนั้น และดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง มาประกอบการวินิจฉัย และในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นการยื่นตามมาตรา ๑๒๗ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินมาพิจารณาเพื่อเทียบเคียงกับทรัพย์สินที่มีอยู่ในขณะดำเนินการไต่สวน ประกอบกับรายได้และรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้คนั้น และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามรายการและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ไม่ว่าผู้นั้นจะได้เคยยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน มาก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม

ระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนตามวรรคหนึ่งแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะถึงแก่ความตาย ก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตรวจสอบต่อไป แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สิน และการดำเนินคดีในการติดตามทรัพย์สินในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) เพื่อให้ครอบคลุมการปฏิบัติการทั้งหลาย อันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้การปฏิบัติการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ เช่น การมอบหมายให้ข้าราชการการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตรวจสอบเอกสาร และการลงพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริง เป็นต้น ทั้งนี้ แนวทางในการพิจารณามอบหมายบุคคลอาจเริ่มตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป

(๒) การเพิ่มความเป็น (๕) เป็นการย้ายความในมาตรา ๑๑๔ มากำหนดไว้ใน มาตรา ๓๓ (๕) แทน

ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิสามัญ

(๑) ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑)

การมอบหมายให้ข้าราชการการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้นเป็นแนวทางปฏิบัติซึ่งได้รับความคุ้มครองและมีสภาพบังคับอยู่แล้ว ทั้งนี้ ความใน (๔) ครอบคลุมการปฏิบัติการดังกล่าวหรือไม่ อนึ่ง การพิจารณา มอบหมายให้ข้าราชการการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องคำนึงถึง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่บุคคลที่ได้รับมอบหมายไปดำเนินการในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

(๒) ประเด็นการกำหนดความใน (๑) และ (๒)

การกำหนดความใน (๑) และ (๒) มีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ เนื่องจากกำหนด ลักษณะการดำเนินไว้คล้ายคลึงกัน

อนึ่ง ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า การกำหนดความใน (๑) และ (๒) ได้แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลไว้เพื่อความชัดเจน ทั้งนี้ การกำหนดความในมาตรา ๓๓ เป็นไปหลักการเดิม ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕

ความคิดเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประเด็นการเพิ่มความเป็น (๕)

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สิน

และการดำเนินคดีในการติดตามทรัพย์สินในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้แล้ว แต่เป็นการกำหนดเฉพาะการดำเนินการกรณีร้ายแรงผิดปกติเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. และผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความประสงค์ให้การจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญสามารถดำเนินการได้ทุกกรณี ทั้งนี้ การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขอรับไปหารือกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก่อน

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติตามทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๒) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนชี้แจงข้อเท็จจริง อำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) จ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สิน และการดำเนินคดีในการติดตามทรัพย์สินในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๓๕

รื้อการพิจารณา

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใด อันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควร ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ให้เปิดเผยเรื่องทั้งหมดได้ เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็นพยานมิได้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้น

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใด อันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควร ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ให้เปิดเผย เรื่องทั้งหมดความเห็นหรือคำวินิจฉัยได้ เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็นพยานมิได้ และต้องไม่กระทบต่อรูปคดีหรือความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

หรือไต่สวนเบื้องต้น หรือการตรวจสอบหรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์
สาธารณะ

ทั้งนี้ ให้ถือว่าเป็นความลับของทางราชการ และไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วย
ข้อมูลข่าวสารของราชการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๕๙ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงาน
ของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมาย
บัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๐๓/๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและ
ขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคดีที่อยู่ระหว่างการไต่สวนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้
โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้
โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อบุคคลด้วย

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

เหตุผลในการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๕ (๓) เนื่องจากพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓/๙ ได้มี
การกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยกระบวนการหรือขั้นตอนการไต่สวนให้ประชาชนตรวจสอบ ซึ่งใน
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปิดเผย
ข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน โดยความใน (๓) ได้กำหนดให้มี
การเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดในเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยแล้วว่าผู้ถูกกล่าวหา
มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อการพิจารณาคดี
และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา แต่อย่างไรก็ตามการไม่เปิดเผยข้อมูล
ก็นำมาซึ่งปัญหาในการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่นกัน เพราะ ผู้ที่มีความประสงค์
ให้เปิดเผยข้อมูลจะดำเนินการยื่นเรื่องไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร เมื่อคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารได้รับเรื่องไว้ จะแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลโดยมิได้ระบุว่า
ข้อมูลส่วนใดที่ต้องเปิดเผย จึงทำให้ต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมด และกรณีที่ไม่เปิดเผยข้อมูลอาจขัดกับ
หลักการของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น จึงเสนอขอแก้ไข
เพิ่มเติมความในมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) วรรคสอง และวรรคสาม ให้มีความชัดเจน

ความคิดเห็นของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

ประเด็นการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๙ กำหนดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะไว้ว่า “รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก” ดังนั้น อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๕ ให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งกำหนดให้สำนวนการตรวจสอบเป็นความลับ ทำให้ไม่ต้องเปิดเผยข้อมูล เพราะการเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดนั้น จะไม่สามารถดำเนินการเนื่องจากกระทบต่อการพิจารณาคดี และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาเป็นอย่างยิ่ง

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรอการพิจารณาของกรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควรก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ให้เปิดเผย เรื่องทั้งหมดความเห็นหรือคำวินิจฉัยได้ เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็นพยานมิได้ และต้องไม่กระทบต่อรูปคดีหรือความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น หรือการตรวจสอบหรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์

สาธารณะ ทั้งนี้ให้ถือว่าเป็นความลับของทางราชการ และไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ”

มาตรา ๓๖

รอกการพิจารณา

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ลงโทษไล่ผู้เปิดเผยข้อมูลนั้นออกจากราชการโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่หากตรวจสอบไม่พบให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการไต่สวนนั้น และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ลงโทษไล่ผู้เปิดเผยข้อมูลนั้นออกจากราชการโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่หากตรวจสอบไม่พบให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการไต่สวนนั้น และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี และดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบเพื่อลงโทษต่อไป

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๖ เป็นไปตามหลักการเดิมที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในเรื่องการตรวจสอบ แต่อย่างไรก็ตามสำหรับการดำเนินการตรวจสอบให้เป็นการดำเนินการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช.

ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิสามัญ

ความในมาตรา ๓๖ ที่ได้มีการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ทำให้เห็นว่า มีการกล่าวถึงผู้เปิดเผยข้อมูล และผู้รับผิดชอบ ซึ่งอาจเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ หากพิจารณาแล้วคำว่า “ผู้รับผิดชอบ” จะมีความหมายกว้างกว่า “ผู้เปิดเผยข้อมูล” ทั้งนี้ ขอให้ผู้แทนคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบการกำหนดความดังกล่าวให้ถูกต้องด้วย

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรอกการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ลงโทษไล่ผู้เปิดเผยข้อมูลนั้นออกจากราชการโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่หากตรวจสอบไม่พบให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการไต่สวนนั้น และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี และดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบเพื่อลงโทษต่อไป”

มาตรา ๓๗

รอกการพิจารณา

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อมีความเห็นหรือวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลใด และมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินของบุคคลนั้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอข้อมูลดังกล่าวจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตามที่จำเป็น และให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้ถือว่าการส่งมอบดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบหรือไต่สวนเพื่อมีความเห็นหรือวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลใด และมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินของบุคคลนั้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอข้อมูลดังกล่าวจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตามที่จำเป็น และให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. **และให้ถือว่าการส่งมอบมอบดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษที่ขออนด้วยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว**

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินที่ใช้เงินสดและทรัพย์สินซึ่งมีมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ก็ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประกาศกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมเพื่อให้สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ด้วย และให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรอกการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบหรือไต่สวนเพื่อมีความเห็นหรือวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลใด และมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินของบุคคลนั้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอข้อมูลดังกล่าวจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตามที่จำเป็น และให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. **และให้ถือว่าการส่งมอบมอบดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษที่ขออนด้วยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว**

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินที่ใช้เงินสดและทรัพย์สินซึ่งมีมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ก็ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประกาศกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรม

เพื่อให้สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ด้วยและให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”

มาตรา ๓๗/๑

รอกการพิจารณา

ข้อเสนอของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

“มาตรา ๓๗/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นความผิดฐานร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดท้าวพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดที่เป็นความผิดตามวรรคหนึ่ง

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง จากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสาร ในสิ่งสื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ทั้งนี้ หากปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังที่มีคำสั่งอนุญาตว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้รายงานการดำเนินการให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบทราบ

บรรดาข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และให้ใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานได้ส่วน หรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีดังกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

เหตุผลประกอบการพิจารณา

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ ข้อบทที่ ๕๐ กำหนดหลักการให้รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการดำเนินคดีทุจริตสามารถทำการสืบสวนสอบสวนโดยวิธีพิเศษ เช่น การเข้าถึงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการปฏิบัติการอำพราง เพื่อให้การต่อต้านการทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และอนุญาตให้พยานหลักฐานที่ได้รับมาจากวิธีการดังกล่าวเป็นพยานที่สามารถรับฟังได้ในศาล ซึ่งในปัจจุบัน หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนและบังคับใช้กฎหมาย ดังเช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้มีกฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสามารถเข้าถึงเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจ โดยจะสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดและหยุดยั้งพฤติการณ์อันน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่สาธารณะได้อย่างทันที่ โดยเฉพาอย่างยิ่ง อาชญากรรมการทุจริตนั้นมีความร้ายแรง และในบางกรณีมีลักษณะเป็นอาชญากรรมองค์การ (Organized Crime) จึงเป็นอาชญากรรมที่มีรูปแบบที่ซับซ้อน การเข้าถึงและการได้มาซึ่งพยานหลักฐานได้อย่างทันที่ จึงมีความสำคัญอย่างมากทั้งในแง่การไต่สวนข้อเท็จจริงในคดีทุจริต และการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตกลับคืนมา

ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ จึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อมีอำนาจดำเนินการได้ดังนี้

๑) การเข้าถึงเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสารคอมพิวเตอร์เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) การปฏิบัติการอำพราง

๓) การใช้เครื่องมือสื่อสารหรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการสะกดรอย

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๗/๒

รื้อการพิจารณา

ข้อเสนอของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

“มาตรา ๓๗/๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการมีอำนาจให้บุคคลใด หรือหน่วยงานของรัฐ จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใด หรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวนสอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือไต่สวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.

กำหนดการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดหรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดหรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวนสอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือไต่สวน ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ

เหตุผลประกอบการพิจารณา

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ ข้อบทที่ ๕๐ กำหนดหลักการให้รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการดำเนินคดีทุจริตสามารถทำการสืบสวนสอบสวนโดยวิธีพิเศษ เช่น การเข้าถึงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการปฏิบัติการอำพราง เพื่อให้การต่อต้านการทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการอำพรางซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจ โดยจะสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดและหยุดยั้งพฤติการณ์อันน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่สาธารณะได้อย่างทันท่วงที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชญากรรมการทุจริตนั้นมีความร้ายแรง และในบางกรณีมีลักษณะเป็นอาชญากรรมองค์กร (Organized Crime) จึงเป็นอาชญากรรมที่มีรูปแบบที่ซับซ้อน การเข้าถึงและการได้มาซึ่งพยานหลักฐานได้อย่างทันท่วงที จึงมีความสำคัญอย่างมากทั้งในแง่การไต่สวนข้อเท็จจริงในคดีทุจริตและการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตกลับคืนมา

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๗/๓

รื้อการพิจารณา

ข้อเสนอของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๓๗/๓ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด ในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด หรือจะกระทำความผิดฐานร้ายแรงผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือความผิดท้ายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เหตุผลประกอบการพิจารณา

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ ข้อบทที่ ๕๐ กำหนดหลักการให้รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการดำเนินคดีทุจริตสามารถทำการสืบสวนสอบสวนโดยวิธีพิเศษ เพื่อให้การต่อต้านการทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสะกดรอย ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจ โดยจะสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดและหยุดยั้ง พฤติการณ์อันน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่สาธารณะได้อย่างทันท่วงที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชญากรรมการทุจริตนั้นมีความร้ายแรง และในบางกรณีมีลักษณะเป็นอาชญากรรมองค์การ (Organized Crime) จึงเป็นอาชญากรรมที่มีรูปแบบที่ซับซ้อน การเข้าถึงและการได้มาซึ่ง พยานหลักฐานได้อย่างทันท่วงที จึงมีความสำคัญอย่างมากทั้งในแง่การไต่สวนข้อเท็จจริงในคดีทุจริต และการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตกลับคืนมา

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรอกการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐาน ผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๘

รอกการพิจารณา

มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมี โทษทางอาญา หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้

ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมาย พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการแทนก็ได้ และให้พนักงาน สอบสวนดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คุมขัง และการปล่อยชั่วคราว ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่ เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เกิดขึ้นในลักษณะความผิดซึ่งหน้า ให้กรรมการ พนักงานไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ มีอำนาจจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายของศาล และเมื่อจับได้แล้ว ให้ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๘ ในระหว่างการไต่สวน หรือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมีโทษทางอาญา หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมีอำนาจ ดำเนินการขอให้ศาล ที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้

ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการแทนก็ได้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับ

มอบหมายดังกล่าว เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสอบสวน

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คမ်း และ การปล่อยชั่วคราว ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เกิดขึ้นในลักษณะความผิดซึ่งหน้า ให้กรรมการ พนักงานไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ มีอำนาจจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายของศาล และเมื่อจับได้แล้ว ให้ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อสังเกตของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

ความในวรรคสองตามที่ที่ประชุมหารือรอบเสนอนั้น คำว่า “หรือเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญา” มีวัตถุประสงค์ระบุไว้เป็นการเฉพาะหรือไม่ เนื่องจากมาตรา ๔ บทนิยามศัพท์ คำว่า “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษด้วย

ข้อสังเกตทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

การที่มาตรา ๒๗ กำหนดให้การยื่นฟ้องคดีต่อศาลของอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่ไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาศาลในวันฟ้อง ต้องมีหลักฐานแสดงต่อศาลว่าได้เคยมีการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่ยังไม่ได้ตัวมา จะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติโดยเฉพาะกับการฟ้องคดีของอัยการสูงสุดที่มีระยะเวลาพิจารณาสำนวนนับแต่ได้รับเรื่องต่อจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนข้างจำกัดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกอบกับอัยการสูงสุดไม่มีโอกาสทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่ถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาก่อนวันยื่นฟ้องได้เลย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ควรกำหนดกระบวนการขั้นตอนการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาไว้ตั้งแต่ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ที่มีหน้าที่ร้องขอต่อศาลให้ออกหมายจับและแนบสำเนาหมายจับมาในสำนวนการไต่สวนที่ส่งให้อัยการสูงสุด ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการยื่นฟ้องคดี

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๘ เพื่อให้ครอบคลุมถึงผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายด้วย เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๖ ได้มีการกำหนดให้พนักงานไต่สวนดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบ

ข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ดังนั้น จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๘ มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๓๘ ในระหว่างการไต่สวน หรือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมีโทษทางอาญา หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนีให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมีอำนาจ ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้

ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการแทนก็ได้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าว เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสอบสวน

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คุมขัง และการปล่อยชั่วคราว ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เกิดขึ้นในลักษณะความผิดซึ่งหน้า ให้กรรมการ พนักงานไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ มีอำนาจจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายของศาล และเมื่อจับได้แล้วให้ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ทั้งนี้ ที่ประชุมมอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตรวจสอบบทนิยามศัพท์คำว่า “พนักงานสอบสวน” ว่าครอบคลุมแล้วหรือไม่ หากครอบคลุมแล้วควรตัดประเด็น “เจ้าพนักงานตำรวจ” และ “พนักงานฝ่ายปกครอง” ออก

มาตรา ๓๙

รื้อการพิจารณา

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑) ให้ประธานกรรมการและกรรมการ เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ให้กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑) ให้ประธานกรรมการและกรรมการ เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ให้กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการตรวจสอบ การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และการสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการไต่สวน เลขาธิการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจในการ ~~ให้~~ ว่าต่าง หรือดำเนินคดีแทน คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจว่าความ และดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ โดยเพิ่ม “เลขาธิการ” ให้เป็นผู้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการในปัจจุบัน รวมทั้งเพิ่มความเป็นวรรคสอง เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจให้สามารถดำเนินการว่าต่าง หรือดำเนินคดีแทน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ ทั้งนี้ การกำหนดเรื่องอำนาจในการว่าต่างได้มีการกำหนดไว้หลายมาตรา แต่ยังมีได้มีการกำหนดอำนาจในการว่าความไว้ ดังนั้น จึงกำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ ซึ่งเป็นบททั่วไปให้ชัดเจน

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑) ให้ประธานกรรมการและกรรมการ เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ให้กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการตรวจสอบ การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และการสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการไต่สวน เลขาธิการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงาน

ไต่สวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจในการว่าต่าง หรือดำเนินคดีแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจว่าความ และดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๔๐

รอกการพิจารณา

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ และมีใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องให้สำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าว และขอให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้น หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ต่างให้ก็ได้ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ **และมีใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง** ให้สำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าว **และโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ต่างก็ได้ หรือในกรณีที่พนักงานอัยการมิใช่เป็นผู้ฟ้อง อาจขอให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้น หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ต่างให้ก็ได้** การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการมีมติ คำสั่ง หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งได้แสดงเหตุผลอันสมควรประกอบแล้ว และได้กระทำไปโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง

ข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (คณะกรรมการศึกษาล่วงหน้า)

ประเด็นการแก้ต่าง

การบัญญัติเชิงบังคับให้อัยการสูงสุดต้องแก้ต่างให้ดังกล่าว “ยังไม่เหมาะสม” เนื่องจากตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการได้บัญญัติให้เป็นดุลพินิจของอัยการสูงสุดที่จะแก้ต่างหรือไม่ก็ได้ ดังนั้น จึงควรปรับถ้อยคำการแก้ต่างดังกล่าวให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การเพิ่มความเป็นวรรคสอง เพื่อให้มีการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่และการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการมีมติ คำสั่ง หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งได้แสดงเหตุผลอันสมควรประกอบแล้ว และได้กระทำไปโดยสุจริต

ความคิดเห็นของกรรมาธิการวิสามัญ

เนื่องจากความในมาตรา ๔๐ ได้มีการกำหนดถึงค่าทนายความไว้ ดังนั้น ควรมีการกำหนดให้ทนายสามารถแก้ต่างได้ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกัน

ความคิดเห็นของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

การกำหนดให้มีค่าทนายความนั้น เป็นการกำหนดเพื่อรองรับการดำเนินการในอนาคต ซึ่งอาจมีการจ้างให้ทนายความดำเนินการแก้ต่างแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรอกการของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๔๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ **และมิใช่พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง** ให้สำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าว **และ**โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ต่างก็ได้ หรือในกรณีที่พนักงานอัยการมิใช่เป็นผู้ฟ้อง **อาจ**ขอให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้น **หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ต่างให้ก็ได้** การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการมีมติ คำสั่ง หรือการปฏิบัติหน้าที่ตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งได้แสดงผลอันสมควรประกอบแล้ว และได้กระทำไปโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๔๑

รอกการพิจารณา

มาตรา ๔๑ ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้นำความในหมวด ๕ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน มาตรา ๑๐๓ ถึงมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอาจมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการเป็นการเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาก็ได้

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีตามวรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

ผลการหารือร่วมกัน

มาตรา ๔๑ ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประธานวุฒิสภา โดยให้นำความในหมวด ๕ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน มาตรา ๑๐๓ ถึงมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอาจมอบหมายให้ผู้ว่าตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาก็ได้

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีตามวรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

ข้อสังเกตนายันททพ ปัญญาโชติ ผู้ยื่นหนังสือแสดงความคิดเห็น

โดยตั้งข้อสังเกตให้แก้ไขเพิ่มเติมการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้กลับไปเป็นอำนาจของวุฒิสภา ทั้งนี้ ให้มีการตั้ง “คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน” ซึ่งเป็นกระบวนการภายในของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่จะต้องดำเนินการต่อไป หากมีการบัญญัติอำนาจตรวจสอบดังกล่าวให้กับวุฒิสภา

ประเด็นอภิปราย

คำชี้แจงของกรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔๑ เนื่องจากเห็นว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมิได้อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น จึงขอแก้ไขเป็น “ประธานวุฒิสภา” เพราะวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรอิสระ

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรอกการของกรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

“มาตรา ๔๑ ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประธานวุฒิสภา โดยให้นำความในหมวด ๕ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน มาตรา ๑๐๓ ถึงมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินขอเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการเป็นครั้งแรกก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาก็ได้

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจัดให้มีตรวจสอบบัญชีตัวบุคคลหนึ่งและให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับกับกรปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๔๒

รอกการพิจารณา

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่กรรมการผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อเสนอของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่กรรมการผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประธานวุฒิสภา หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔๓

รื้อการพิจารณา

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่ากรรมการผู้ได้รื้อรวบผิดปกติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งสำนวนพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานไปยังประธานรัฐสภาเพื่อแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่ากรรมการผู้ได้รื้อรวบผิดปกติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งสำนวนพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานไปยังประธานรัฐสภาเพื่อแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมตินัดประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) วันจันทร์ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๗๐๑ ชั้น ๗ อาคารรัฐสภา ๓

๒) วันพุธที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

๓) วันศุกร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อจบระเบียบวาระการประชุมแล้ว พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญ กล่าวขอบคุณกรรมาธิการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและกล่าวปิดประชุม

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

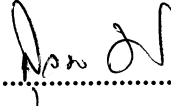
..... **ทรงจิต ทอดถนอม** ผู้จัดทำบันทึก
(นางสาวพัชรี ทองอ่อน)

ตรวจ

(นางธัญญา ศรีสุพรรณ)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

ทาน

(นางสาวสุพร นิลทัพ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข ในการประชุม ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และมีมติให้เผยแพร่บันทึกการประชุมดังกล่าว

พลเรือเอก

(กฤษฎา เจริญพานิช)

เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ